

Vergezicht

Vlonder
2020-2023

Vergezicht Vlonder 2020-2023

Wat willen we op het Vlonderplein?	3
Wie zijn er op het Vlonderplein?	4
Wat doe je op het Vlonderplein?	7
Hoe is het Vlonderplein ingericht?	10
Hoe gedraag je je op het Vlonderplein?	11

Wat willen we op het Vlonderplein?

Binnen het netwerk de Vlonder willen we leerlingen in een veilige, speelse en uitdagende omgeving onderwijs op maat geven. We willen voor leerlingen een oefenplaats en leerplaats zijn, waar leerlingen zich vormen door te leren, te doen, te beleven en te oefenen. We besteden in ons onderwijs aandacht aan onze vijf pijlers cultuur/kunst, bewegen, specialistische leerlijnen, filosofie en ecologie. We sluiten aan bij de talenten en belevingswereld van leerlingen. Het welbevinden van onze leerling is hierbij altijd het uitgangspunt.

Op het Vlonderplein besteden we aandacht aan de drie onderwijsdomeinen kwalificatie, socialisatie en subjectificatie via onze vijf pijlers. We werken aan en oefenen met verschillende vaardigheden op cognitief, sociaal-emotioneel en praktisch vlak. Daardoor wordt de leerling voorbereid op een voor hem of haar eigen en passende plek in de samenleving. We bouwen aan relaties met de leerlingen, hun ouders/verzorgers, met collega's en externe partijen. Op die manier bieden we een zo passend mogelijk aanbod voor iedere leerling. We stimuleren leerlingen om zelf ook relaties met elkaar aan te gaan. En stimuleren hen om eigenaarschap te nemen over zichzelf en alles wat er te leren en ontdekken is. Op deze manier bieden we maatwerk voor de leerlingen en voor elkaar.

Wie zijn er op het Vlonderplein?

De leerlingen

De afdeling de Vlonder biedt gespecialiseerd onderwijs aan leerlingen met een verstandelijke beperking. Sommige leerlingen hebben daarnaast een lichamelijke beperking.

We houden rekening met de verschillende manieren waarop onze leerlingen leren en zich ontwikkelen. Gedurende de dag variëren we het leren, het doen en het oefenen in de praktijk of tijdens spel. De groepen bestaan uit maximaal 14 leerlingen. Iedere leerling krijgt activiteiten aangeboden die passen in de eigen leerlijn. Daarbij houden we rekening met de onderwijsbehoefte. Dit beschrijven we elk jaar in een persoonlijk ontwikkelingsperspectief.

Het afgelopen jaar is het leerlingenaantal van de Vlonder gegroeid met ruim 30 leerlingen naar in totaal 125 leerlingen. De verwachting is dat de Vlonder qua leerlingenaantal mogelijk licht zal groeien of stabiliseren.

We merken dat de doelgroep van de Vlonder de laatste jaren verandert. Er zijn meer leerlingen met een NT2-achtergrond. De komende jaren gaan we een pilot draaien waarin we willen ontdekken op welke manier we een goed NT2 aanbod kunnen samenstellen voor deze doelgroep. Zodat we steeds meer maatwerk op taalgebied kunnen bieden.

Sommige leerlingen binnen de Vlonder hebben moeite met werken, spelen en leren in een groep. Deze leerlingen hebben een ander onderwijsprogramma nodig en een kleinere groep. Zo kunnen ze leren en ervaren hoe het is om in een groep te zijn en wat dit van hen vraagt. Ze oefenen op een passende manier het leven in de wereld om hen heen. Wij voelen ons verantwoordelijk voor deze groep en willen hen op een passende manier onderwijs geven. Daarom zijn we in het schooljaar 2019-2020 gestart met een pilot voor leerlingen met een verstandelijke beperking en moeilijk verstaanbaar gedrag, de TROS (Twee vlonder OnderSteuningsgroep). Deze groep is gevestigd aan de Herfterlaan, bij de locatie de Ambelt. Leerlingen binnen de Vlonder leren door dingen te beleven, horen, voelen en zien. Daarnaast is het belangrijk om te herhalen en een

duidelijke structuur te bieden. De Vlonder moet een merkbaar veilige plek zijn voor de leerlingen. Ze mogen oefenen met de dingen die ze aan het leren zijn, zonder het gevoel te hebben dat ze hierop worden beoordeeld.

Ouders/verzorgers

Wij willen samen met ouders en verzorgers een goede omgeving voor de leerling creëren. Daarom staan we open voor geplande en niet-geplande contactmomenten. Een gelijkwaardige relatie met ouders is hierbij essentieel. Wij willen op een respectvolle en gelijkwaardige wijze met ouders samenwerken en communiceren. Daarbij is het welbevinden en ontwikkeling van de leerling ons gezamenlijke uitgangspunt.

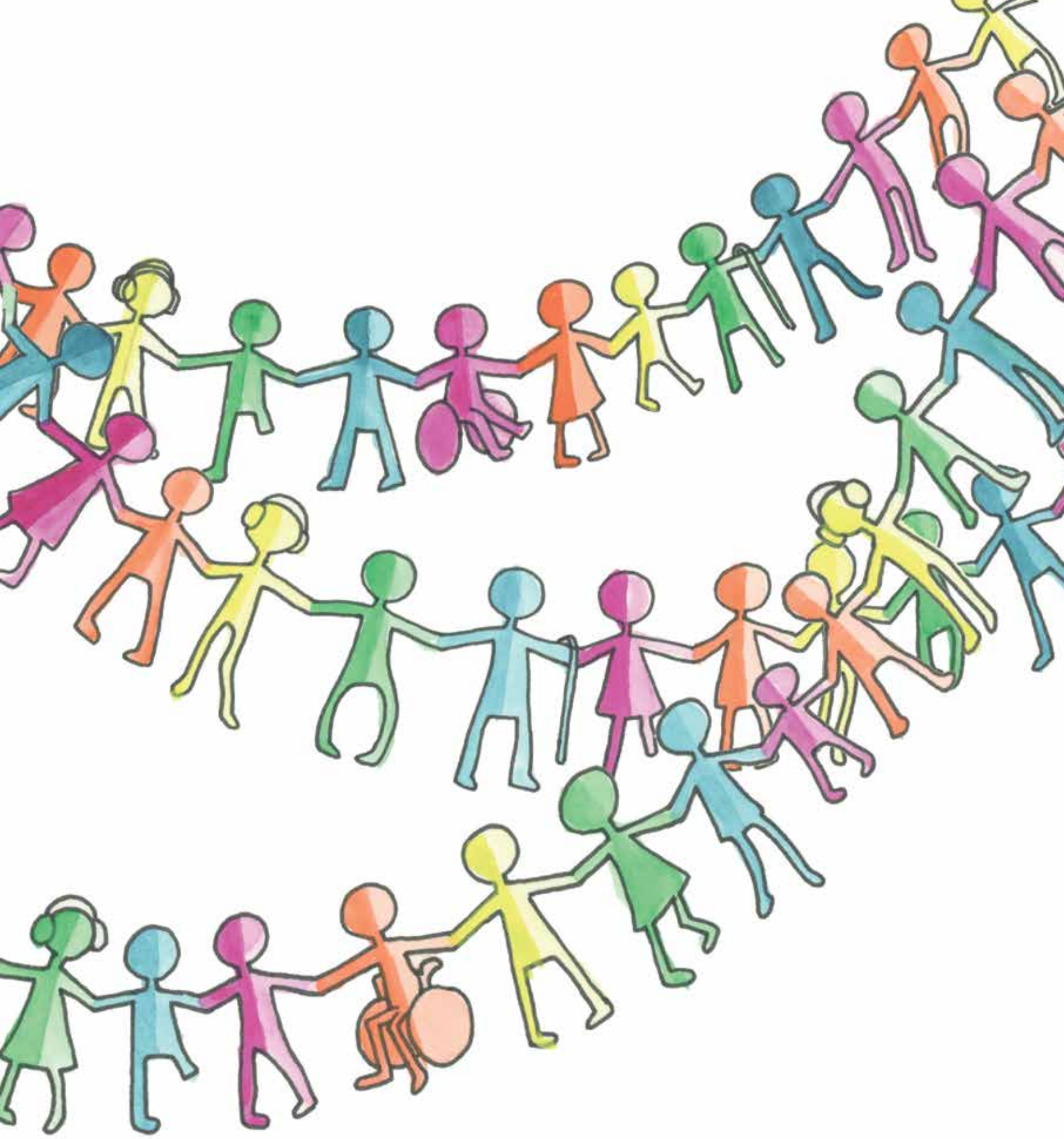
We blijven ons ontwikkelen en scholen in onze communicatievaardigheden. Professioneel communiceren en de methodiek “driehoekskunde” ondersteunen ons hierin.

Personeel

Tijdens het werk op de Vlonder hebben we met veel verschillende personen en netwerken binnen en buiten de school te maken. De Vlonder bestaat uit drie bouwen: een onderbouw, een middenbouw en een bovenbouw. De onderbouw, drie kleutergroepen, werkt nauw samen met de twee kleutergroepen van de Werf. De groepen acht van de Vlonder werken samen met de groepen acht van de Werf, op de locatie Violierenstraat.

We delen praktische informatie met elkaar, maar willen ook van en met elkaar leren. Hier is intervisie een goed middel voor. In de komende jaren gaan de verschillende bouwen zich steeds meer ontwikkelen tot zelfverantwoordelijke bouwen binnen de Vlonder. Er komt dan ook steeds meer duidelijkheid over wat binnen het hele netwerk besproken moet worden en wat binnen de eigen bouw besloten mag worden.

De taakverdeling tussen teamleider en teamondersteuners/netwerkondersteuners verandert de komende jaren in toenemende mate met de groei naar een netwerkorganisatie. De teamleider ontwikkelt zich vooral verder in onderwijskundig leiderschap. Zij zet de lijnen uit, stuurt aan, borgt en houdt zicht

op het geheel en waarborgt de kwaliteit van de onderwijskundige innovatie. De teamleider is voorzitter van het CVB en houdt het totaaloverzicht van de leerlingenzorg. In de uitvoering delegeert ze naar de teamondersteuners die allen betrokken zijn bij een aantal groepen. Daarnaast voert de teamleider welzijnsgesprekken met alle medewerkers en houdt ze zicht op de ambities van de medewerkers in relatie tot de vergezichten van het SO. Teamleiders en directie zijn samen verantwoordelijk voor het SO-plan. Daarnaast is de teamleider ondersteunend bij de interactie en communicatie in de netwerken en de collega's onderling. En zij speelt een rol in het realiseren van nog meer verbinding tussen de verschillende netwerken en bouwen.

Naast het regelen van praktische zaken krijgen de teamondersteuners meer verantwoordelijkheid voor leerlingenzorg. Zij coachen collega's bij vragen op pedagogisch-didactisch vlak. Om dit goed te kunnen doen, gaan de teamondersteuners de komende jaren een IB-opleiding volgen.

Omdat we willen bewegen naar een netwerkorganisatie passen we in de toekomst mogelijk de term teamondersteuner aan. In dit proces bespreken teamondersteuners casuïstiek en volgens ze scholing om met elkaar te ontdekken welke taken en verantwoordelijkheden passend zijn bij de netwerken en bouwen waaraan ze verbonden zijn.

Partners

Om in ons onderwijs maatwerk voor de leerling te kunnen geven, werken we met veel partners samen: Vogellanden, PGVZ en Frion, de Kameel, wijkteams, het autismehuis en de Toren, de ambulante dienst van Bartimeus en Visio, SEIN, kinderfysio de Regge, buurtscholen, Schavuiten, Horison, de Ambelt en het SBO. We merken dat de doelgroep van de Vlonder kantelt en dat er meer leerlingen zijn waarbij het een grotere uitdaging is om een passend aanbod te realiseren. De komende jaren hebben we ruimte en tijd nodig om met collega's en orthopedagogen te onderzoeken wat de behoeften van de leerling zijn en op welke wijze we hier aan tegemoet kunnen komen. Hierbij is de samenwerking met bovenstaande partners essentieel.

Wat doe je op het Vlonderplein?

Binnen de Vlonder werken we aan de vijf pijlers. Dit doen we binnen en buiten de eigen groep, en soms gaan we hiervoor ook het gebouw uit. De volgende aspecten en pijlers spelen in ons onderwijs een rol.

Het leerplein

Ons leerplein is een belangrijke plek. Hier spelen, werken en presenteren leerlingen van verschillende leeftijden en groepen zich aan en met elkaar. Zij delen hun talenten met elkaar en vieren met elkaar. Leerlingen ontwikkelen zich daar op het gebied van socialisatie en subjectificatie. Ze doen ervaringen op met andermans gewoonten en gebruiken. En ze oefenen in het zichzelf verhouden tot de ander en de wereld zoals die zich afspeelt binnen de school en daarbuiten. De komende jaren willen we het leerplein nog meer inzetten als wereldgerichte oefenplaats voor de leerlingen. Dit doen we door leerlingen te helpen te reflecteren op wat er gebeurt op het leerplein. En

door het leerplein meer divers en 'wereldser' te maken in het aanbod. We gaan de activiteiten op het leerplein de komende jaren uitbreiden met een meer praktijkgericht aanbod, ICT-vaardigheden en culturele vaardigheden. Hierdoor groeit het leerplein naar een plek waar leerlingen elkaar ontmoeten, sociale vaardigheden oefenen en in situaties komen die hen uitdagen.

Praktische vaardigheden

Leerlingen die onderwijs volgen op de Vlonder leren vooral door 'te doen' in een veilige omgeving. In ons onderwijs willen we daarom de komende jaren meer praktische vaardigheden aanbieden. Hiervoor moeten we ons eerst oriënteren op de praktische vaardigheden die passend zijn binnen het huidige aanbod en welke toegevoegd moeten worden om een mooi geheel te vormen. We gaan nog meer de verbinding leggen met het VSO zodat er nog meer een doorgaande leerlijn komt op het gebied van praktische vaardigheden tussen SO en VSO.

Doelgroepenmodel en ParnasSys

Het doelgroepenmodel is sinds kort in ons Vlonder-onderwijs ingevoerd. De komende jaren wordt het Twijn-breed verder geïmplementeerd. Zo kunnen we goed bepalen welke leerlijn en uitstroom het meest passend is. Hierbij houden we rekening met onder andere de mogelijkheden van een leerling en met de onderwijsbehoefte. We integreren ParnasSys de komende jaren verder in ons onderwijs als middel om de ontwikkeling van de leerling te volgen en onderwijs op maat te bieden. Hiertoe gaan we op meerdere momenten in het schooljaar de lesdoelen evalueren en bijstellen. Sublesgroepen bieden de mogelijkheid tot meer maatwerk met een lesaanbod dat aansluit bij dat wat de leerling kan en aankan.

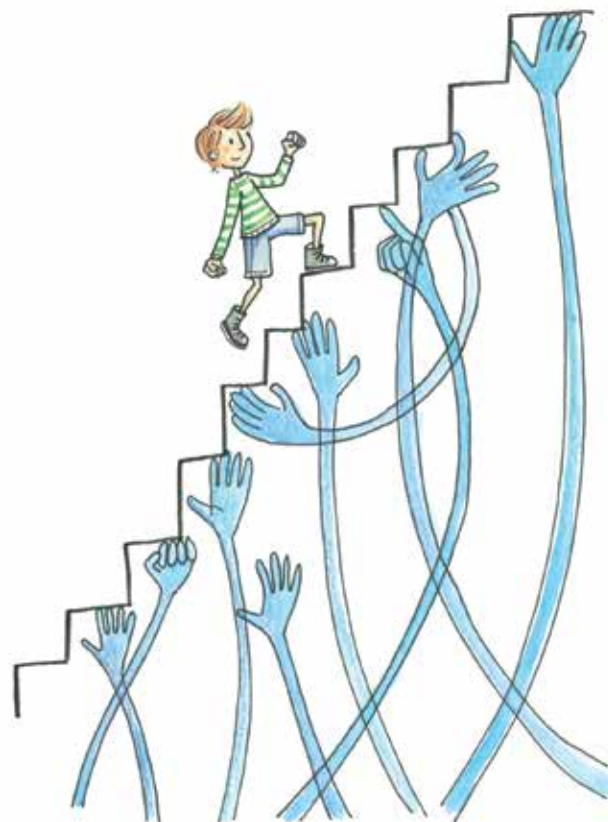
De pijlers

De afgelopen jaren zijn we op de Vlonder bezig geweest met het uitrollen van de pijlers kunst/cultuur en specialistische leerlijnen. Hieronder vallen ICT-vaardigheden, taal, rekenen en SEO. Deze pijlers zijn voldoende geïntegreerd in ons onderwijs. Ontwikkelingen op dit gebied worden door de didactische coachgroep, bestaande uit specialisten op het gebied van taal, rekenen, SEO, ICT en wereldoriëntatie, gevolgd en gedeeld met het team. Op deze manier blijven we de landelijke ontwikkelingen en trends volgen en passen we, indien gewenst, ons onderwijs aan aan de ontwikkelingen.

De komende jaren gaan we onze pijlers verder ontwikkelen. Dit betekent dat we het volgende in 2023 gerealiseerd willen hebben.

Pijler filosofie

Op dit moment zijn we door praktijkgericht onderzoek aan het ontdekken op welke wijze filosofie binnen de Vlonder een plek kan krijgen. De komende jaren willen we dit verder uitbouwen waarbij we leerlingen willen leren kritische vragen te stellen en onszelf willen scholen in het filosofisch in gesprek gaan met leerlingen. In het schooljaar 2019-2020 zal een studiedag zijn waarbij collega's handreikingen krijgen voor het filosofisch gesprek. Maar zullen we als middenbouw en bovenbouw ook een scholing gaan volgen over het "in gesprek gaan met leerlingen".

Pijler specialistische leerlijnen/SEO/ICT

Taal/lezen

De komende jaren willen we onderzoeken welke methode passend is voor het begrijpend lezen op de Vlonder. Daarnaast wordt een pilot gestart voor leerlingen met een NT2-achtergrond waarbij we willen ontdekken hoe we maatwerk kunnen geven op taalgebied aan deze doelgroep.

SEO

Onze doelgroep is kwetsbaar in sociale omgang en emotioneel welbevinden, zowel op school als daarbuiten. In ons onderwijs is het stimuleren van de sociale ontwikkeling en de sociale veiligheid erg belangrijk. Om dit goed te kunnen volgen, observeren we onze leerlingen en nemen we sociale veiligheidslijsten af. Zo kunnen we hun sociaal-emotionele ontwikkeling en welbevinden goed volgen. Leerlingen hebben moeite om woorden te geven aan hun gevoelens. Een voorbeeld hiervan is het juist interpreteren en benoemen van, voor hen, storend gedrag zoals plaag- en pestgedrag. Wij besteden de

komende jaren meer aandacht aan het leren verwoorden van de eigen gevoelens en stimuleren leerlingen die gevoelens onder woorden te brengen. Daarnaast voeren we de komende vier jaar het werken en evalueren met behulp van ZIEN verder in en stemmen we ons dagelijks handelen af op de uitkomsten van de vragenlijsten van ZIEN.

Spel

Ieder kind speelt. En spel verbindt. Door te spelen leren kinderen zich te verhouden tot andere kinderen, tot de omgeving en tot zichzelf. Soms hapert het spelen van kinderen en is er meer nodig om het spelen weer op gang te brengen. De leerkrachten van de kleutergroepen van de Vlonder en de Werf hebben gezamenlijk een cursus gevolgd die gericht is op spel, zodat zij leerlingen kunnen begeleiden om zich via spel te ontwikkelen. We willen dat de leerlingen zich ontwikkelen in een speelse, uitdagende en veilige omgeving. Door onze buitenpleinen aan te passen stimuleren we leerlingen nog meer om te ontdekken, doen, oefenen en beleven.

Rekenen

Veel leerlingen op de Vlonder vinden rekenen lastig. Ons uitgangspunt is dat de leerling eigenaar is over de 'rekenvraagstukken'. We stimuleren hen om na te denken over het probleem en actief te zoeken naar een oplossing. Rekenen is bedoeld om later zo zelfstandig mogelijk te kunnen functioneren. Dat betekent dat we rekenen praktisch oefenen in betekenisvolle situaties en dat dit aan moet sluiten bij hun beleving, interesses en ervaringen. De komende vier jaar bespreken we de rekenmethode Rekenboog jaarlijks met startende collega's. We leggen een verbinding tussen de methode Rekenboog en Wiswijs. Het rekenen wordt meer zichtbaar op het leerplein door maandelijks een rekenactiviteit aan te bieden. Tot slot verandert de rol van de rekencoördinator de komende jaren naar een coachende rol voor collega's op rekengebied.

ICT

Informatievaardigheden nemen in de wereld, en dus ook in ons onderwijs, een steeds grotere plaats in. Wij willen onze informatievaardigheden vergroten door de mogelijkheden te onderzoeken van een fabclass, de inzet van een Wizefloor en

een ICT-leskist in ons onderwijs in 2023. Daarnaast willen we in 2023 de leerlijn mediavaardigheid ingevoerd hebben binnen ons onderwijs. Dit vraagt niet alleen vaardigheden van de leerlingen, maar ook het up to date houden van de vaardigheden van de medewerkers.

Pijler cultuur

Zie algemeen schoolplan.

Pijler bewegen

In 2023 moet de pijler bewegen een plek hebben binnen ons onderwijs en op ons leerplein. Bewegen neemt in ons aanbod een belangrijke rol in zodat er een evenwicht is voor leerlingen tussen leren met je hoofd en leren in beweging.

Pijler ecologie

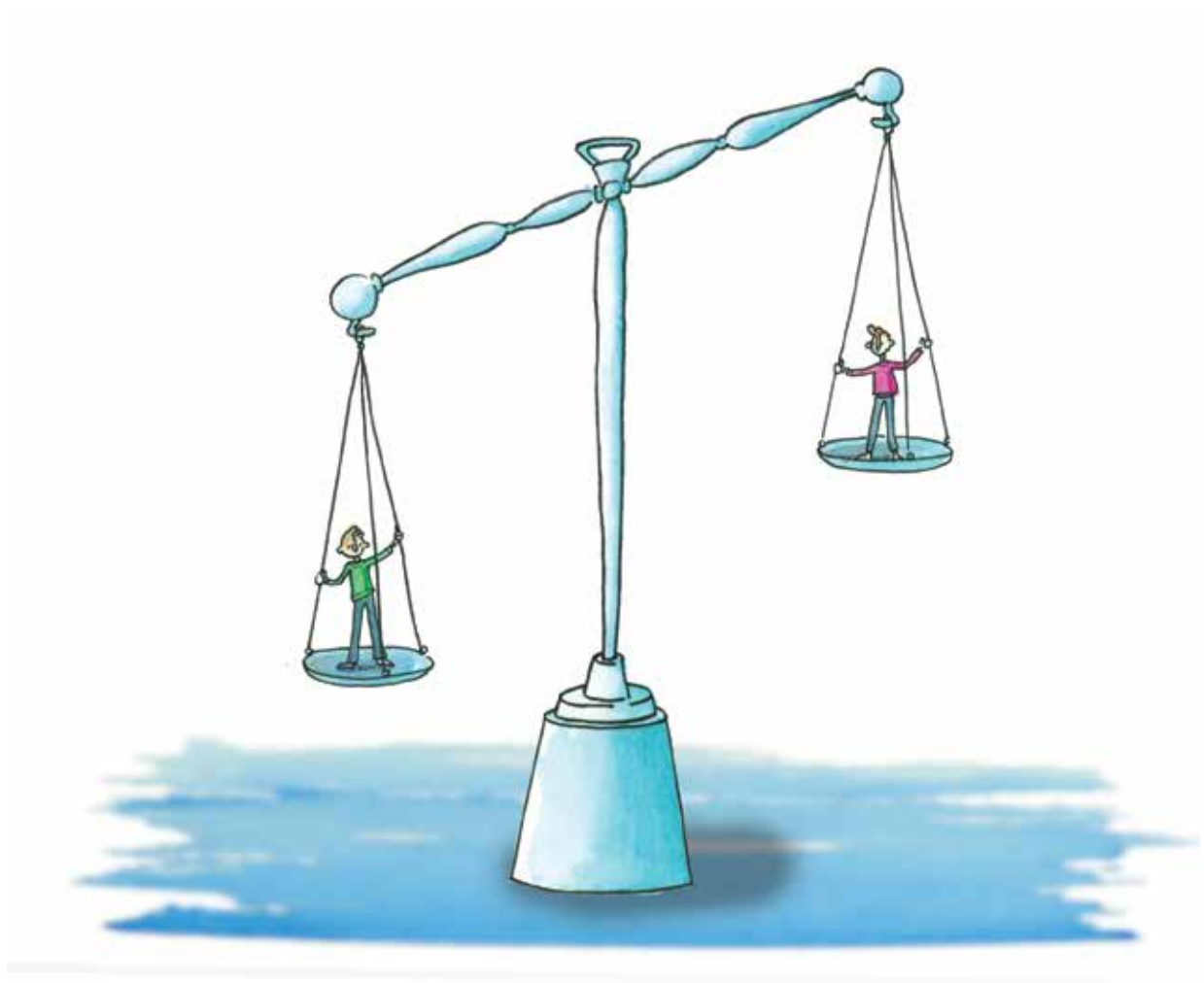
Ecologie en de zorgen over de omgang met de aarde zijn onderwerpen die veel in het nieuws zijn. De komende jaren willen we Twijn-breed onderzoeken hoe we de pijler ecologie in het onderwijs een plek kunnen geven. We ontwikkelen daarbij een passend aanbod voor de doelgroep van de Vlonder.

Hoe is het Vlonderplein ingericht?

Het hebben van ruimte is belangrijk in ons onderwijs. Naast de eigen groepsplek, hebben we binnen de Vlonder een leerplein dat leerlingen gebruiken om te leren en te oefenen met vaardigheden die belangrijk zijn voor hun ontwikkeling.

We willen als school een oefenplaats zijn voor leerlingen. Dit vraagt qua inrichting dat de lokalen en andere ruimtes uitnodigen tot ontdekken, ervaren en doen. De komende jaren willen we het leerplein zo inrichten dat leerlingen nieuwe en andere vaardigheden en ervaringen kunnen opdoen dan in de eigen stamgroep. Daarnaast willen we de buitenpleinen zo vormgeven dat ze uitnodigen om te ontdekken en te oefenen in spel en samenzijn.

Hoe gedraag je je op het Vlonderplein?

Ons onderwijs bereidt de leerlingen voor op een voor hen passende plek in de maatschappij. Dat betekent denken in mogelijkheden en maatwerk voor de leerling binnen de grenzen van de Vlonder. We stimuleren leerlingen om eigenaar te zijn van hun eigen handelen. Dat betekent dat we ze aanmoedigen om zelf na te denken over dat wat zij willen en wij hen de juiste vragen stellen zonder direct antwoorden te verwachten. Dit vraagt van ons een oordeelloze houding, vertrouwen en nieuwsgierigheid in ons professionele handelen.

Leerlingen moeten binnen een veilige en stimulerende omgeving tot ontwikkeling kunnen komen. Om een dergelijke omgeving te bevorderen, werken wij volgens de technieken van 'Teach like a champion'. Vlonderbreed zijn er tien technieken die we inzetten om een fijn en effectief werk- en leerklimaat te scheppen. Nieuwe medewerkers maken kennis met de tien uitgekozen technieken en passen deze toe in de dagelijkse praktijk. Collega's die al bekend zijn met de technieken delen hun ervaring in het roulatiesysteem.

We zien meer leerlingen die gedrag laten zien dat moeilijker verstaanbaar is. Voor deze leerlingen is het vaak lastiger om op een passende manier een relatie aan te gaan met anderen. Of om te kunnen accepteren dat dingen soms anders lopen dan zij hebben bedacht. De Vlonder gaat de komende jaren de kennis over 'moeilijker' gedrag verder uitbreiden. We onderzoeken daarbij ook met elkaar welke manier van omgaan met onze leerlingen hierbij het meest passend is. We gaan onze kennis over leerlingen met ASS en hechtingsproblematiek uitbreiden en onderzoeken welke onderwijsstijl bijdraagt aan een goede pedagogische aanpak voor deze kantelende doelgroep. Het onderwijs aan onze leerlingen vraagt van collega's niet alleen meer inhoudelijke kennis, maar ook eigenaarschap en een onderzoekende, kritische en nieuwsgierige houding in reflectie op het pedagogisch handelen. We willen leren van en met elkaar, onszelf als professional ontwikkelen en betekenis verlenen aan gedragingen van leerlingen en van onszelf. Hierbij is het nodig om als persoon betrokken te zijn, flexibiliteit te tonen en initiatief te nemen in een veilige en open cultuur waarbij de verschillen tussen collega's herkend en gewaardeerd worden.

Als collega's nemen wij daarom de komende jaren de ruimte om met elkaar in gesprek te gaan en elkaar te leren kennen, bevragen en ondersteunen. Daarvoor gaan of blijven we gebruik maken van verschillende intervisievormen, briefings, collegiale consultatie, het bezoeken van andere netwerken binnen de Twijn en het leggen van contact met collegascholen. Lesbezoeken, beeldcoaching en het geven van feedback aan collega's zorgt voor verdere ontwikkeling van de pedagogische aanpak tot een aanpak die de persoonsvorming van de leerlingen ondersteunt.

Collega's hebben jaarlijks een welzijns gesprek met de teamleider. Dit kan individueel of in groepsverband. In dit gesprek liggen de accenten op het welzijn en de verlangens van de collega, op de bijdrage die de collega levert aan de invoering van het agoramodel en op het didactisch en pedagogisch handelen. Het welzijns gesprek is erop gericht het eigenaarschap van de collega te stimuleren en de ontwikkeling te ondersteunen.

COLOFON

'De Grondtoon' is een uitgave van
Onderwijscentrum de Twijn

2020

de Twijn

Team de Vlonder, Heleen Heuten

Taaluien

Joke Zwaal / PassworD, Heino

Illustraties

Saskia Pekelharing, Heino

Vormgeving

Luna 3, Utrecht

Druk

Sonodruk, Heino

DE TWIJN BOTERDIEP

Boterdiep 5

8032 XW Zwolle

T 038 453 55 06

DE TWIJN HENGEVELD COLLEGE

Dr. Hengeveldweg 2

8025 AK Zwolle

T 038 453 55 06

